

Soạn bài Người cầm quyền khôi phục uy quyền - Ngữ văn 11

Câu 1. Phân tích nghệ thuật đối lập hai nhân vật Giăng Van-giăng và Gia-ve qua đối thoại, qua hành động. Nêu ý nghĩa của biện pháp này.

Trả lời:

Nghệ thuật đối lập hai nhân vật Giăng Văn-giăng và Gia-ve qua đối thoại, qua hành động:

* Trước khi Phăng-tin chết:

- Giăng Van-giăng: Thái độ nhẹ nhàng, nhún nhường, hành động điềm tĩnh.

- Gia-ve:

+ Với Giăng Van-giăng thì hành động lỗ mãng, ngạo ngược, tác oai tác quái

+ Thái độ trước Phăng-tin: thái độ, cách cư xử hết sức tàn nhẫn, vô lương tâm, mất hết tính người

* Sau khi Phăng-tin chết

- Giăng Van-giăng

+ Đối với Gia-ve: Thái độ mạnh mẽ, quyết liệt.

+ Đối với Phăng-tin: Giăng-van-giăng giống như một vị cứu tinh, một đấng cứu thế.

- Gia-ve: Hắn là một kẻ hống hách, độc ác, tàn bạo, vô nhân tính, lòng lang dạ thú nhưng cũng rất hèn nhát, bạc nhược chỉ biết dựa vào luật pháp để thị uy lộng quyền.

=> Ý nghĩa nghệ thuật: Bằng nghệ thuật đối lập giữa hai nhân vật, nhà văn đã lý tưởng hóa hình tượng Giăng Van-giăng mang vẻ đẹp tuyệt đối, là hiện thân của con người giàu đức hi sinh và lòng nhân ái, đấng cứu thế luôn che chở, bảo vệ, đem lại niềm tin, hi vọng cho những người nghèo khổ.

Câu 2. Phân tích những hình ảnh so sánh và ẩn dụ:

- Ở Gia-ve, tác giả đã sử dụng một loạt chi tiết nhằm quy chiếu về một ẩn dụ. Ẩn dụ mà Huy-gô nhằm gợi lên từ hình ảnh Gia-ve là gì?

- Ở Giăng Van-giăng, ta không tìm thấy một hệ thống hình ảnh so sánh quy về ẩn dụ như ở Gia-ve. Tuy nhiên, qua diễn biến tình tiết dẫn tới đoạn kết, những chi tiết về Giăng Van-giăng có thể quy chiếu về hình ảnh của ai? (Căn cứ vào đoạn văn gồm những câu

Soạn bài Người cầm quyền khôi phục uy quyền - Ngữ văn 11

hỏi; đoạn nói về cảnh tượng mà "bà xơ Xem-pli-xơ, người độc nhất chứng kiến", câu văn miêu tả gương mặt Phăng-tin kèm theo lời bình luận của tác giả.)

Trả lời:

* **Ở Gia-ve:** Tác giả đã sử dụng một loạt chi tiết nhằm quy chiếu về một ẩn dụ - hình tượng con ác thú Gia-ve.

- "bộ mặt góm ghiếc"

- Giọng nói (tiếng thét "*Mau lên*"), "*có cái gì ma rợ và điên cuồng*"

- Cặp mắt: "*nhìn như cái móc sắt, và với cái nhìn ấy hắn từng quen kéo giạt vào hắn bao kẻ khốn khổ*".

- Cái cười: "*ghê tởm phô ra tất cả hàm răng*".

=> Dựng chân dung nhân vật sinh động, qua đó tô đậm sự tàn bạo, bản tính ác thú của Giave

=> gián tiếp thái độ ghê tởm, căm ghét của nhà văn với loại người như hắn.

* **Ở Giảng Van-giăng:** Ta không tìm thấy một hệ thống hình ảnh so sánh quy về ẩn dụ như Gia-ve. Tuy nhiên, qua diễn biến tình tiết dẫn tới đoạn kết, những chi tiết về Giảng Van-giăng có thể quy chiếu về hình ảnh: Một con người chân chính - con người của tình yêu thương.

Câu 3. Đọc đoạn văn từ câu "*Ông nói gì với chị?*" đến câu "*có thể là những sự thực cao cả*" là phát ngôn của ai? Thuật ngữ văn học dùng để chỉ tên loại ngôn ngữ này? Ở đây, trong câu chuyện kể, nó có tác dụng như thế nào?

Trả lời:

- Đoạn văn từ câu "*Ông nói gì với chị?*" đến câu "*có thể là những sự thực cao cả*" là phát ngôn của nhà văn.

- Thuật ngữ văn học dùng để chỉ tên loại ngôn ngữ này là bình luận ngoại đề (hay "trữ tình ngoại đề"). Nó cũng là phương tiện quan trọng giúp tác giả soi sáng thêm nội dung, tư tưởng tác phẩm.

- Trong đoạn trích, nó giúp phản ánh rõ hơn tư tưởng vượt lên trên hiện thực để vươn tới cái đẹp thánh thiện => Đó cũng chính là tâm hồn nhân ái đầy thánh thiện của Giảng-van-giăng.

Soạn bài Người cầm quyền khôi phục uy quyền - Ngữ văn 11

Câu 4. Qua đoạn trích, hãy nêu những dấu hiệu của nghệ thuật lãng mạn chủ nghĩa.

Trả lời:

Những dấu hiệu của nghệ thuật lãng mạn chủ nghĩa qua đoạn trích:

- Hình ảnh "*Một nụ cười không sao tả được... đi vào cõi chết*".

Nghệ thuật hư cấu $\Rightarrow$ vẻ đẹp lãng mạn

- Cái kết của đoạn trích: "*chết tức là đi vào bầu ánh sáng vĩ đại*" thể hiện rõ nét đặc điểm của chủ nghĩa lãng mạn luôn vượt lên hiện thực vươn tới cái đẹp cái thánh thiện, thanh khiết

- Khi Giăng Van-giăng sửa sang thi thể Phăng-tin như "một người mẹ sửa sang cho con" thì " gương mặt Phăng-tin như sáng rỡ lên một cách lạ thường". Ca ngợi sức mạnh của tình thương có thể đẩy lùi bạo lực, cường quyền và nhen nhóm niềm tin vào tương lai.

LUYỆN TẬP

Câu 1. Phân tích nghệ thuật khắc họa nhân vật Phăng-tin: Trong tình thế tuyệt vọng, ngôn ngữ và hành động của Phăng-tin có gì chứng tỏ một sức mạnh khác thường và sức mạnh ấy là gì?

Trả lời:

Trong đoạn trích, Phăng-tin không đóng vai trò là một nhân vật chính. Tuy nhiên, cách thể hiện nhân vật vẫn góp phần thể hiện những nét đặc trưng nghệ thuật nổi bật của Huy-gô. Ở nhân vật này, một lần nữa, ta có thể minh họa lại nghệ thuật đối lập, như là một nét đặc trưng cho thế giới hình tượng của Huy-gô. Đó là:

* Nghệ thuật miêu tả nhân vật.

Tác giả sử dụng thủ pháp nghệ thuật đối lập:

+ Sự đối lập giữa: Phăng-tin $\times$ Gia-ve

Nạn nhân $\times$ Đao phủ

+ Sự đối lập giữa: Phăng-tin $\times$ Giăng Van-giăng

Nạn nhân $\times$ Vị cứu tinh

Soạn bài Người cầm quyền khôi phục uy quyền - Ngữ văn 11

* Nghệ thuật miêu tả tâm trạng

Trong đoạn trích, Phăng-tin từ tin tưởng tuyệt đối vào Giăng Van-giăng đến lo lắng, sợ hãi (khi Giăng Van-giăng bị Gia-ve lấn át) và đến khi Gia-ve nói: "*Tao đã bảo không có ông Ma-đơ-len,... chỉ có thể thôi!*" thì chị đã không thể chịu đựng nổi. Chị hoảng hốt rồi mất đi. Quá trình diễn biến tâm lí của nhân vật cho ta thấy hiện lên hình ảnh một người phụ nữ thật đáng thương, thật tội nghiệp khi niềm tin về một chỗ dựa có thể giúp vượt qua cái ác bị đổ vỡ. Tuy nhiên, ngôn ngữ và hành động của Phăng-tin lại thể hiện một sức mạnh khác thường. Sức mạnh ấy là niềm tin vào tình thương yêu của con người; tin rằng cái ác không thể ngự trị mãi mãi; tương lai là của tình yêu thương và sự công bằng. Tuy vậy, sự đối lập giữa Phăng-tin và Giăng Van-giăng không bác bỏ sự thật là cả Giăng Van-giăng cũng vẫn là nạn nhân, và cả hai nhân vật đều cùng một tuyến nhân vật nếu xét theo tiêu chí Thiện - Ác.

Câu 2. Vai trò của Phăng - tin trong diễn biến cốt truyện?

Trả lời:

Từ sự phân tích trên đây, có thể thấy, Phăng-tin đóng vai trò quan trọng trong cốt truyện. Có thể xem nhân vật này chính là trung tâm của cuộc đấu tranh giữa cái Thiện và cái Ác. Nhờ những câu chuyện xoay quanh số phận nhân vật này mà tính cách các nhân vật đối lập như Giăng Van-giăng và Gia-ve được thể hiện một cách nổi bật.

Câu 3. Sự phân tuyến nhân vật ở đây có nét gì gần gũi với hệ thống nhân vật của văn học dân gian?

Trả lời:

Trong đoạn trích, cũng như trong toàn thể thiên truyện, việc phân tuyến nhân vật là khá rõ và có nhiều nét giống với văn học dân gian. Đó là cách phân tuyến theo kiểu Thiện - Ác. Các nhân vật Giăng Van-giăng, Phăng-tin đối lập với Gia-ve. Việc sắp xếp tuyến nhân vật như vậy đồng thời cho hai tuyến xung đột quyết liệt với nhau sẽ giúp làm nổi bật trọn vẹn phẩm chất và tính cách của các nhân vật cũng như ý nghĩa tư tưởng và chủ đề của tác phẩm.